

IZVEŠTAJ O CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA — ITALIJA —

Izveštaj je pripremljen u okviru projekta Empower – learn – led – Expand: YOUth4SDGs changing the rules transforming our world

Podrška Evropske komisije proizvodnji ove publikacije ne predstavlja potporu sadržaju koji odražava samo stavove autora i Komisija ne može biti odgovorna za upotrebu sadržanih informacija.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EILE projekat
Empower-Learn-Lead -Expand
Youth4SDGs

Broj projekta: 2018-3-IT03-KA205-014904

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Izveštaj o ciljevima održivog razvoja u Italiji

Agenda 2030 u Italiji

Vladine inicijative

Oko teme održivog razvoja u Italiji je od 2018. godine došlo do važnog vrenja na svim nivoima, od civilnog društva do poslovnog sveta, od nacionalne vlade do regiona i autonomnih pokrajina. Međutim, nedostatak jasne i zajedničke strategije za sprovođenje Agende 2030, nije naveo vladu da, četiri godine nakon njenog potpisivanja, napravi skok kvaliteta kakav karakteriše delovanje drugih zemalja.

Korak napred u upravljanju Agendom 2030. u Italiji učinjen je uspostavljanjem „Benessere Italia“, što je najavljeno 21. maja od strane predsednik Saveta Giuseppe Conte, a povodom otvaranja trećeg izdanja Festivala održivog razvoja. Kabinet je osnovan sa ciljem "da koordinira, zatim prati, meri i poboljšava politike za sve građane u znaku blagostanja građana" i prvi put se sastao prošlog jula.

Kabinet bi trebalo da promoviše koordinaciju ekonomske, socijalne i politike zaštite okoline usmerene na postizanje ciljeva održivog razvoja do 2030. godine.

Stvaranje koordinacione strukture za Agendu 2030. predstavlja potencijalno važan korak na putu koji je, u poslednjih godinu dana, zabeležio i velika razočarenja. U stvari, u decembru 2018. godine, Odbor za budžet Poslaničkog doma odbacio je amandman na Zakon o budžetu koji je promovisan od strane civilnog društva, a koji je predviđao promenu naziva CIPE iz Međuministarskog odbora za ekonomsko planiranje u Međuministarski odbor za održivi razvoj, predlog za koji su se mnoge političke snage prisutne u parlamentu izjasnile u korist, pre glasanja. Očigledno, promena imena ne bi bila čist formalni čin, već znak želje da se javna ulaganja ocene prema kriterijumima ekonomske, socijalne i ekološke održivosti.

Forum, koji još uvek nije zvanično osnovan, trebalo bi da predstavlja platformu sa više zainteresovanih strana, slična onoj koja je uspostavljena na inicijativu Evropske komisije 2017. godine. Članovi Foruma trebalo bi da rade na podršci koherentnosti politika za održivost, organizujući svoje aktivnosti u grupama poslova koji odgovaraju oblastima identifikovanim samom Strategijom (ljudi, planeta, prosperitet, mir i partnerstvo), kao i one koje su poprečne prirode i identifikovane kao oblasti „nosioci održivosti“ (znanje, obrazovanje i komunikacija).

Inicijative parlamenta

U Zastupničkom domu u aprilu mesecu razmatrani su neki predlozi koji se odnose na održivi razvoj, proglašenje „klimatske vanredne situacije“ i kandidaturu Italije za održavanje COP 26 sastanka 2020. godine, predodređenog da razmotri politike protiv klimatskih promena.

→ Odobreni predlog (br. 1/00154 od 1. aprila 2019.) obavezuje Vladu da:

- “pruži trenutnu i potpunu implementaciju Direktive iz marta 2018. godine, uspostavljajući Nacionalnu komisiju za održivi razvoj pri Predsedništvu veća ministara za sprovođenje smera i koordinacije politika održivosti, takođe kroz periodična ažuriranja nacionalne strategije za održivi razvoj i politika u vezi sa sprovođenjem same strategije;
- preduzme inicijative kako bi zakonodavne i izvršne odredbe Strategije sadržale tehnički izveštaj o očekivanim uticajima na pojedinačne ciljeve održivog razvoja;
- preduzme inicijative kako bi se obavezala Vlada da svake godine obavezno do februara predstavi Parlamentu izveštaj o sprovođenju Nacionalne strategije održivog razvoja;
- pokrene nacionalnu kampanju, takođe u koordinaciji sa drugim javnim i naučnim institucijama, sa privatnim telima i udruženjima, sa informacijama namenjenim građanima i poslovnom svetu o potrebnim finansijama, ciljevima koje treba postići u Agendi 2030 i odgovornostima svakog građanina ili preduzeća;
- pokrene široko poređenje u zemlji radi definisanja regulatornih inicijativa čiji je cilj uvođenje, kroz odgovarajuće procedure, načela održivog razvoja kao temeljnog načela republike u Ustavnoj povelji.”

Obrazovanje za održivi razvoj u školama, univerzitetima i javnim upravama

Saradnja između civilnog društva i institucija u svetu obrazovanja mora biti u središtu zajedničke misije, promena u obrazovnom sistemu prema kulturi održivog razvoja, što prosvetne radnike i učenike čini pravim „agentima promena.”

U aprilu, inspirisan posetom mlade švedske aktivistkinje Grete Thunberg Italiji, zamenik ministra je uputio pismo rektorima univerziteta u kome se nalaze tri predloga:

- uvesti kurseve studija i interdisciplinarne istraživačke projekte vezane za Agendu 2030. Kako prelazak na održivost zahteva, pre svega, kulturnu i konceptualnu revoluciju, studenti i istraživači moraju biti orijentisani na razmišljanje i delovanje na „sistemski“ način, sa pristupom koji integriše disciplinarne sektore i prepoznaje međusobne odnose između društvenih i prirodnih nauka;
- promovisati konkretnu praksu, na primer tako što će se svaki univerzitet, istraživačka institucija, akademija, konzervatorij i umetnički institut učiniti slobodnim od plastike, u skladu sa najboljim nacionalnim i međunarodnim praksama. Energetska efikasnost, stvaranje čiste energije (instaliranjem obnovljivih izvora) i odgovorno korišćenje vode mogu biti podjednako korisni da se svi podsete da je svet istraživanja i obuke sektor inovativnih iskustava;
- integrisati principe održivosti u administrativno upravljanje.

Da bi se povećao uticaj inovativnih praksi, moglo bi biti korisno da se principi održivog razvoja integrišu u obično i vanredno upravljanje istraživačkim institucijama i univerzitetima (na primer, usvajanjem održivih nabavki i orijentacijom na održivi razvoj „treće misije“ Univerziteta, odnosno odnosa sa preduzećima i drugim institucijama na teritoriji).

Mobilizacija i posvećenost kompanija

Održivi razvoj se sa sve većom snagom javlja kao paradigma analiza, inovacija i akcija koje vode preduzeća i državu u pretvaranju rizika u mogućnosti, definišući povoljne scenarije i na ekonomskom nivou u dugoročnom horizontu. I same kompanije pozivaju na promene ka održivom razvoju.

Konkretno, tokom Festivala održivog razvoja 2019. hitnost tranzicije ekonomskog i proizvodnog sistema ka neophodnoj ekonomskoj, društvenoj i ekološkoj održivosti, zasnivala se na priznanju da prelazak na model cirkularne i održive ekonomije predstavlja priliku da se ubrza ekonomski i društveni razvoj zemlj.

Istovremeno, u skladu sa evropskim trendom, održivo finansiranje takođe pokazuje važne inovacije u Italiji i rastuću svest o potrebi da se posveti održivom razvoju sadašnjeg razvojnog modela. Italijansko tržište održivih i odgovornih ulaganja (Sustainable and Responsible Investment - SRI) pokreću institucionalni investitori, ali istovremeno raste i interesovanje investitora da u njihovom izboru ulaganja uzimaju u obzir kriterijume zaštite životne sredine, socijalne kriterijume i upravljanje (Environment, Social and Governance - ESG), što pokazuje značajan porast SRI instrumenata namenjenih ovom segmentu kupaca.

Što se tiče veličine, italijansko tržište nastavlja da raste, predstavljajući skoro 10% evropskog tržišta.

TRANSFORMING OUR WORLD:

**THE 2030 AGENDA FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

Pozicija Italije u implementaciji ciljeva održivog razvoja

Između 2016. i 2017. godine, Italija za devet ciljeva (3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 16 i 17) pokazuje znakove poboljšanja, za ciljeve 4 i 13 je utvrđena značajna stabilnost, dok za pokazatelje koji se odnose na ciljeve 1, 2, 6, 7, 14 i 15 se beleži pogoršanje.

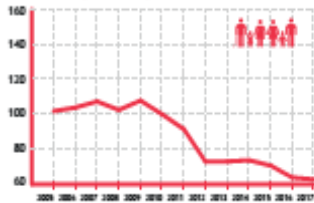
Između 2010. i 2017. godine, međutim, Italija pokazuje znakove poboljšanja u devet oblasti: održiva hrana i poljoprivreda, zdravstvo, obrazovanje, rodna ravnopravnost, energetska sistem, inovacije, održivi modeli proizvodnje i potrošnje, borba protiv klimatskih promena, međunarodna saradnja.

Nasuprot tome, za šest oblasti situacija se pogoršava: siromaštvo, ekonomski i uslovi zapošljavanja, gradski uslovi, stanje mora, kopneni ekosistem i kvalitet upravljanja, mir, pravda i čvrste institucije, dok je stanje za preostala dva cilja (voda i nejednakosti) izgleda suštinski nepromenjeno.

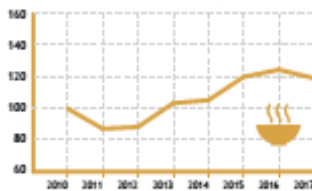
GOAL 1

Porre fine ad ogni forma di povertà nel mondo

GOAL 2

Porre fine alla fame, raggiungere la sicurezza alimentare, migliorare la nutrizione e promuovere un'agricoltura sostenibile

GOAL 9

Costruire una infrastruttura resiliente e promuovere l'innovazione ed una industrializzazione equa, responsabile e sostenibile

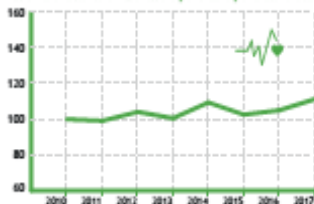
GOAL 10

Ridurre l'ineguaglianza all'interno di e fra le Nazioni

GOAL 3

Assicurare la salute e il benessere per tutti e per tutte le età

GOAL 4

Assicurare un'istruzione di qualità, equa ed inclusiva, e promuovere opportunità di apprendimento permanente per tutti

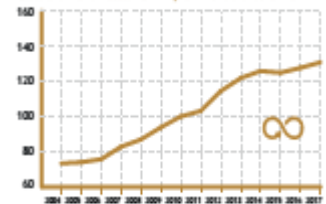
GOAL 11

Rendere le città e gli insediamenti umani inclusivi, sicuri, duraturi e sostenibili

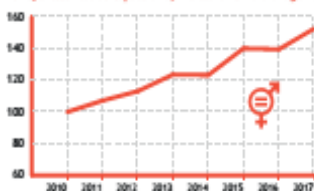
GOAL 12

Garantire modelli sostenibili di produzione e di consumo

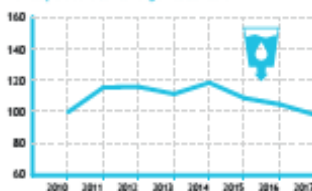
GOAL 5

Raggiungere l'uguaglianza di genere e l'empowerment: innagione forza, autonomia e consapevolezza) di tutte le donne e le ragazze

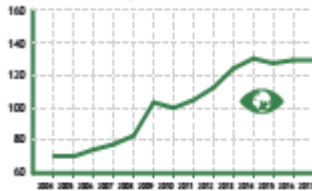
GOAL 6

Garantire a tutti la disponibilità e la gestione sostenibile dell'acqua e delle strutture igienico-sanitarie

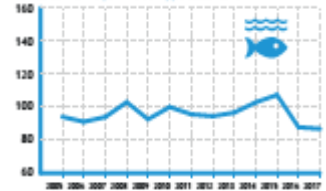
GOAL 13

Adottare misure urgenti per combattere il cambiamento climatico e le sue conseguenze

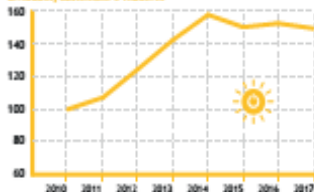
GOAL 14

Conservare e utilizzare in modo durevole gli oceani, i mari e le risorse marine per uno sviluppo sostenibile

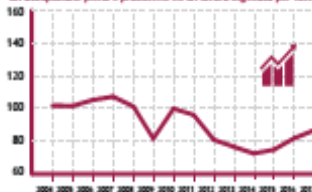
GOAL 7

Assicurare a tutti l'accesso a sistemi di energia economici, affidabili, sostenibili e moderni

GOAL 8

Incentivare una crescita economica duratura, inclusiva e sostenibile, un'occupazione piena e produttiva ed un lavoro dignitoso per tutti

GOAL 15

Proteggere, ripristinare e favorire un uso sostenibile dell'ecosistema terrestre, gestire sostenibilmente le foreste, contrastare la desertificazione, arrestare e far retrocedere il degrado del terreno, e fermare la perdita di diversità biologica

GOAL 16

Promuovere società pacifiche e più inclusive per uno sviluppo sostenibile; offrire l'accesso alla giustizia per tutti e creare organismi efficienti, responsabili e inclusivi a tutti i livelli

GOAL 17

Rafforzare i mezzi di attuazione e rinnovare il partenariato mondiale per lo sviluppo sostenibile

Pročitajte više o ciljevima održivog razvoja u Italiji:

[Rapporto ASviS2019](#). L'Italia e gli Obiettivi di Sviluppo Sostenibile (2019), Alleanza Italiana per lo Sviluppo Sostenibile (ASviS), Via Farini, 17 – Roma

[Rapporto SDGS 2019](#). Informazioni statistiche per l'Agenda 2030 in Italia (2019), Istituto nazionale di statistica (ISTAT), Via Cesare Balbo, 16 - Roma